

ZAKON O POSTUPKU PRED USTAVNIM SUDOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE*

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se pravila postupka po kojima Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) vrši svoju funkciju utvrđenu Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustav).

Članak 2.

Ustavni sud je u vršenju sudske funkcije samostalan i neovisan i sudi na temelju Ustava i po pravilima postupka predviđenim ovim zakonom.

Članak 3.

Postupci pred Ustavnim sudom su javni i odluke se objavljuju javno.
Javnost postupka pred Ustavnim sudom isključena je za vrijeme vijećanja i glasovanja, a Ustavni sud može isključiti javnost kad raspravlja i odlučuje o pitanjima koja imaju karakter državne, vojne ili druge zakonom ili drugim propisima određene tajne.

Članak 4.

U Ustavnom sudu u službenoj upotrebi su bosanski i hrvatski jezik, a kao sredstva komunikacije može koristiti ostale jezike.

Ustavni sud u vršenju sudske funkcije osigurava ravnopravnu upotrebu bosanskog i hrvatskog jezika.

U Ustavnom sudu službeno pismo je latinica.

II - ZAJEDNIČKA PRAVILA POSTUPKA

Članak 5.

Ustavni sud provodi postupak na temelju odredaba ovog zakona, a u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom može shodno primijeniti odgovarajuća pravila procesnih zakona.

Pravila postupka koja nisu utvrđena ovim zakonom propisat će se poslovníkom Ustavnog suda.

Članak 6.

Postupak pred Ustavnim sudom smatra se pokrenutim danom prijema zahtjeva ili drugog akta kojim se, sukladno ovom zakonu, pokreće postupak pred Ustavnim sudom (u daljnjem tekstu: zahtjev), koji je neposredno predan Ustavnom sudu od strane ovlaštenog podnositelja, odnosno danom kad je preporučeno predan pošti.

* Zakon o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine objavljen je u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 6/95.

Članak 7.

Zahtjev za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom sadrži određeno traženje, kao i činjenice i dokaze na kojima se zahtjev temelji.

Podnositelj zahtjeva priložit će zahtjevu pismene dokaze kojima raspolaže.

Članak 8.

Ustavni sud može tražiti od drugih sudova i državnih tijela, kao i nositelja javnih i drugih društvenih funkcija potrebne podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka.

Članak 9.

Strankom u postupku, u smislu ovog zakona, smatraju se ovlašteni podnositelji zahtjeva za rješavanje spora, zahtjeva za ocjenjivanje ustavnosti, zahtjeva za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda, zahtjeva za smjenjivanje Predsjednika Federacije i Dopredsjednika Federacije i ovlašteni podnositelj žalbe protiv odluke najvišeg suda kantona kojom je odlučeno o postojanju vitalnih interesa konstitutivnog naroda u kantonu s posebnim režimom, s jedne i tijelo, odnosno osoba u odnosu na koju je postavljen zahtjev, s druge strane.

Članak 10.

Stranka u postupku ima pravo i dužnost da Ustavnom sudu daje potrebne podatke i obavještenja u tijeku postupka i da poduzima druge radnje od značaja za odlučivanje Ustavnog suda.

Članak 11.

Stranke u postupku i druge zainteresirane osobe mogu u tijeku postupka izvršiti uvid u akte predmeta, osim u akte koji su određeni kao tajna u smislu članka 3. ovog zakona.

Uvid u akte predmeta odobrava tajnik Ustavnog suda, a vrši se u službenim prostorijama Ustavnog suda i u prisutnosti ovlaštenog radnika Ustavnog suda.

Članak 12.

Tijela federalne, kantonalne ili općinske vlasti i druga državna tijela, kao stranke u postupku, predstavljaju njihovi ovlašteni predstavnici koji su zakonom ili drugim propisom određeni da ih predstavljaju.

Stranke u postupku mogu zastupati punomoćnici na temelju punomoćja izdanog za zastupanje pred Ustavnim sudom.

U postupku pred Ustavnim sudom, pored stranaka u postupku, mogu sudjelovati i druge osobe koje Ustavni sud pozove radi davanja stručnog mišljenja i drugih obavještenja.

Osobama iz stavka 3. ovog članka Ustavni sud može naknaditi troškove za sudjelovanje u postupku i platiti nagradu za dano stručno mišljenje i obavještenje.

Članak 13.

Ustavni sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su istaknuti u postupku.

Članak 14.

Svaka stranka u postupku snosi svoje troškove, ako Ustavni sud iz opravdanih razloga ne odluči drugačije.

Članak 15.

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se pristojba.

Članak 16.

Sudac Ustavnog suda određen rasporedom poslova (u daljnjem tekstu: sudac izvjestitelj) dostavlja prijepis zahtjeva drugoj stranci u postupku i određuje joj rok za dostavu odgovora na navode zahtjeva i dokaze koje sadrži zahtjev.

Članak 17.

Radi razjašnjenja stanja stvari sudac izvjestitelj može tražiti obavještenja od podnositelja zahtjeva i drugih stranaka u postupku, kao i od državnih tijela. Sudac može zatražiti i mišljenje od odgovarajućih stručnjaka, saslušati svjedoke i vještake i izvesti druge dokaze, kao i tražiti da se pojedini dokazi izvedu pred drugim sudom ili tijelom.

Članak 18.

Ustavni sud odlučuje na raspravi u svim slučajevima, osim kad je ovim zakonom predviđeno da može odlučivati na sjednici bez rasprave.

Članak 19.

Predsjednik Ustavnog suda zakazuje raspravu i rukovodi njenim tijekom.

Poziv za raspravu dostavlja se strankama u postupku i drugim osobama koje se pozivaju na raspravu najkasnije sedam dana prije održavanja rasprave.

Članak 20.

Rasprava je javna, ali Ustavni sud može iz razloga predviđenih u članku 3. ovog zakona, odlučiti da se rasprava održi bez prisutnosti javnosti.

Na raspravu se pozivaju stranke u postupku, a kad je to potrebno pozivaju se i predstavnici tijela i drugih institucija, znanstveni i stručni radnici koji mogu Ustavnom sudu dati mišljenje i obavještenja od značaja za donošenje odluke.

Izostanak stranke u postupku i drugih pozvanih osoba na raspravu ne spriječava Ustavni sud da provede postupak i donese odluku.

Članak 21.

Raspravu otvara predsjednik Ustavnog suda i saopćava predmet rasprave.

Nakon toga, sudac izvjestitelj izlaže stanje stvari ne iznoseći svoje mišljenje, a iza toga stranke u postupku imaju pravo da iznesu i obrazlože svoja stajališta i zahtjeve.

Članak 22.

U tijeku rasprave suci Ustavnog suda, uz dozvolu predsjednika suda, mogu postavljati pitanja i tražiti razjašnjenja od prisutnih stranaka u postupku i drugih pozvanih osoba o stvari koja je predmet rasprave.

Članak 23.

Ako je potrebno Ustavni sud može odložiti, odnosno prekinuti raspravljanje o određenom predmetu, radi pribavljanja potrebnih podataka i obavještenja, kao i u drugim opravdanim slučajevima.

Članak 24.

Nakon što predsjednik Ustavnog suda zaključi raspravu, Ustavni sud na sjednici pristupa vijećanju i glasovanju.

Članak 25.

Nakon završene sjednice o vijećanju i glasovanju, predsjednik Ustavnog suda usmeno objavljuje odluku Ustavnog suda, uz navođenje bitnih razloga za njeno donošenje.

Donesena i objavljena odluka dostavit će se strankama u postupku u pismenoj formi.

Članak 26.

Ustavni sud na sjednici bez rasprave odlučuje o odbacivanju zahtjeva kad nije nadležan za odlučivanje o zahtjevu, kad podnositelj zahtjeva nije ovlašten za pokretanje postupka, kad zahtjev nije podnesen u zakonom predviđenom roku, kad je Ustavni sud o toj stvari već odlučio ili kad ne postoje druge procesne pretpostavke za odlučivanje o biti stvari.

Kad Ustavni sud rješenjem odbaci zahtjev zbog toga što nije nadležan za odlučivanje, može zahtjev uputiti nadležnom sudu ili drugom tijelu i o tomu obavijestiti stranku.

Članak 27.

O predmetu koji se razmatra na sjednici bez rasprave, prije raspravljanja i glasovanja određeni sudac izlaže pravna pitanja od značaja za raspravljanje i odlučivanje, kao i prijedlog odluke.

Članak 28.

Ustavni sud odlučuje većinom glasova svih sudaca Ustavnog suda.

Prilikom odlučivanja sjednici nazoče samo suci izapisničar.

Sudac ima pravo tražiti da se njegovo odvojeno mišljenje unese u zapisnik ili priloži zapisniku.

Članak 29.

Ustavni sud donosi presude i rješenja.

Ustavni sud donosi presudu kad odlučuje o biti stvari, a u svim drugim slučajevima donosi rješenje.

Presuda i rješenje moraju biti obrazloženi.

Članak 30.

Presude Ustavnog suda objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH", kao i u odgovarajućem službenom glasilu kantona, odnosno općine.

III - RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 31.

Rješavanje sporova o pravima i dužnostima između institucija federalne vlasti ili unutar pojedinih institucija federalne vlasti, kantona ili općine pokreće se pred Ustavnim sudom zahtjevom te institucije, kantona ili općine čije je pravo povrijeđeno ili kojoj je, nesuglasno ustavu, federalnom zakonu ili drugom propisu, kantonalnom zakonu ili drugom propisu, nametnuta određena obveza.

Članak 32.

Zahtjev za rješavanje spora treba da sadrži naziv institucije federalne vlasti ili organizacijski oblik institucije federalne vlasti, kantona ili općine između kojih je spor nastao, predmet spora i dokaze koji ukazuju da je aktom ili radnjom suprotne strane povrijeđeno njeno pravo, pravne posljedice koje su nastupile ili mogu nastupiti zbog nastalog spora i način rješavanja spora.

Članak 33.

Stanke u postupku rješavanja spora su institucija federalne vlasti, odnosno organizacijski oblik te institucije, kanton ili općina koja je podnijela zahtjev za rješavanje spora i institucija federalne vlasti, odnosno organizacijski oblik te institucije, kanton ili općina u odnosu na koju je postavljen zahtjev.

Ustavni sud može odobriti i drugim državnim tijelima za koje smatra zainteresiranim stranama u sporu da sudjeluju u postupku.

Članak 34.

Rješavajući spor između strana u postupku iz članka 31. ovog zakona, Ustavni sud može utvrditi da je određenim aktom ili radnjom jedne strane povrijeđeno pravo druge strane u sporu, utvrditi postojanje ili nepostojanje određene obveze i odrediti da se otklone nastale posljedice takvog akta ili radnje.

IV - OCJENJIVANJE USTAVNOSTI

Članak 35.

Postupak za ocjenjivanje ustavnosti iz članka IV.C.10 (2) i odlučivanje o ustavnim pitanjima iz članka IV.C.10. (3) Ustava pokreće se na temelju zahtjeva ovlaštenog podnositelja.

Članak 36.

Zahtjev za ocjenjivanje ustavnosti treba da sadrži naziv ustava kantona, zakona ili drugog propisa tijela federalne, kantonalne ili općinske vlasti (u daljnjem tekstu: ustav kantona, zakon ili drugi

propis) i naznaku odredaba koje se osporavaju, kao i ustavno pitanje koje se pojavilo u tijeku postupka pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Sudom za ljudska prava ili kantonalnim sudom, te ako je propis objavljen i naziv i broj službenog glasila u kome je objavljen, odredbu Ustava za koju se smatra da je povrijeđena; navode, činjenice i dokaze na kojima se zahtjev temelji; druge podatke i priloge od značaja za ocjenjivanje ustavnosti i potpis ovlaštene osobe, ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva.

Članak 37.

Ako se treba ocijeniti ustavnost predloženog ustava kantona, zakona ili drugog propisa, ili usvojenih propisa koji nisu objavljeni, uz zahtjev se prilaže ovjeren prijepis tog propisa.

Članak 38.

Kad se Ustavnom sudu dostavi više zahtjeva za ocjenjivanje ustavnosti istog propisa, Ustavni sud će o svim tim zahtjevima voditi, po pravilu, jedan postupak i donijeti jednu odluku.

Spajanje predmeta u smislu stavka 1. ovog članka neće se vršiti ako bi to utjecalo na znatnije odugovlačenje postupka.

Članak 39.

Stranke u postupku ocjenjivanja ustavnosti su ovlaštene podnosioci zahtjeva iz članka IV. C. 10. (2) i (3) Ustava i tijelo federalne, kantonalne i općinske vlasti, koji je predložio ili donio ustav kantona, zakon ili drugi propis.

Ako Ustavni sud odlučuje o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Sud za ljudska prava ili kantonalni sud, stranke u postupku su sve strane u tom, sudskom postupku.

Članak 40.

Usvojeni ili predloženi zakon ili drugi propis tijela federalne, kantonalne ili općinske vlasti za koji Ustavni sud utvrdi da nije sukladan Ustavu neće se primjenjivati od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", odnosno predloženi zakon ili drugi propis neće stupiti na snagu.

Zakon ili drugi propis iz stavka 1. ovog članka primjenjivat će se odnosno stupiti će na snagu od dana određenog u tom propisu ukoliko se izmijeni na način koji propiše Ustavni sud.

Uzimajući u obzir sve okolnosti koje su od interesa za zaštitu ustavnosti, a naročito posljedice koje utvrđeni nesklad proizvodi, odnose koji su uspostavljeni na temelju takvog zakona ili drugog propisa, kao i interes pravne sigurnosti, Ustavni sud može utvrditi prijelazna rješenja koja ne mogu biti na snazi dulje od šest mjeseci od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH" o utvrđenoj neskladnosti zakona ili drugog propisa s Ustavom i o prijelaznim rješenjima.

Članak 41.

Od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", kojom je utvrđeno da zakon ili drugi propis tijela federalne, kantonalne ili općinske vlasti, koji je stupio na snagu nije sukladan Ustavu, neće se primjenjivati ni propis donesen za njegovo provođenje.

V - UTVRĐIVANJE POSTOJANJA VITALNIH INTERESA KONSTITUTIVNOG NARODA

Članak 42.

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda sukladno članku IV.A.18 Ustava pokreće se na temelju obavijesti predsjedatelja ili zamjenika predsjedatelja Doma naroda da Zajedničko povjerenstvo bošnjačkih i hrvatskih izaslanika nije razriješilo pitanje koje se tiče vitalnih interesa odnosno konstitutivnog naroda.

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda sukladno članku IV.B.6. (1) Ustava pokreće se na zahtjev Premijera ili zamjenika Premijera ako se postojanje vitalnih interesa pojavi u radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

U postupku iz stavka 1. ovog članka pored podnositelja obavijesti, sudjeluju bošnjački ili hrvatski izaslanici u Domu naroda koji smatraju da se radi o odluci koja se tiče vitalnih interesa odnosno konstitutivnog naroda i izaslanici u Domu naroda koji smatraju da se ne radi o takvoj odluci.

U postupku iz stavka 2. ovog članka, pored podnositelja zahtjeva, sudjeluju ministri koji smatraju da se odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine tiče vitalnih interesa i ministri koji smatraju da se ne radi o takvoj odluci.

Članak 43.

Obavijest odnosno zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda treba da sadrži odluku, odnosno pitanje koje se odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda, okolnosti i činjenice na kojima se temelji zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa, druge podatke i priloge od značaja za utvrđivanje vitalnih interesa te potpis ovlaštene osobe, ovjeren pečatom podnositelja zahtjeva.

Članak 44.

Postupak za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda je žuran.

VI - POSTUPAK ZA SMJENJIVANJE PREDSJEDNIKA I DOPREDSJEDNIKA FEDERACIJE

Članak 45.

Zahtjev doma Parlamenta Federacije za smjenjivanje Predsjednika ili Dopredsjednika Federacije treba da sadrži činjenični opis i dokaze o kršenju zakletve ili postojanju razloga nedostojnosti vršenja te funkcije.

Ustavni sud će od Predsjednika, odnosno Dopredsjednika Federacije pribaviti odgovor na navode iznesene u zahtjevu za smjenjivanje.

Članak 46.

Stranke u postupku za smjenjivanje su dom Parlamenta Federacije koji je podnio zahtjev za smjenjivanje Predsjednika, odnosno Dopredsjednika Federacije i Predsjednik Federacije, odnosno Dopredsjednik Federacije.

Članak 47.

Ustavni sud će presudom odlučiti o smjenjivanju Predsjednika, odnosno Dopredsjednika Federacije ili odbiti neutemeljen zahtjev za smjenjivanje.

VII - ODLUČIVANJE O ŽALBI PROTIV ODLUKE NAJVIŠEG SUDA KANTONA S POSEBNIM REŽIMOM

Članak 48.

U žalbenom postupku protiv odluke najvišeg suda kantona kojom je odlučeno da li se odluka u zakonodavnom tijelu kantona s posebnim režimom odnosi na vitalne interese konstitutivnog naroda Ustavni sud će shodno primijeniti pravila odgovarajućeg procesnog zakona.

Žalbu protiv odluke najvišeg suda kantona iz stavka 1. ovog članka može izjaviti klub bošnjačkih ili klub hrvatskih zastupnika u zakonodavnom tijelu kantona, u roku od 30 dana od dana u koji je klubu dostavljena odluka najvišeg suda kantona.

Članak 49.

U postupku odlučivanja o žalbi pred Ustavnim sudom, pored podnosioca žalbe, sudjeluju i zastupnici zakonodavnog tijela kantona koji smatraju da se radi, odnosno ne radi o odluci koja se tiče vitalnih interesa konstitutivnog naroda.

Članak 50.

Postupak odlučivanja o žalbi izjavljenoj protiv odluke najvišeg suda kantona je žuran.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

Do prvog saziva Doma naroda, njegove funkcije utvrđene u ovom zakonu vrši Ustavotvorna skupština.

Članak 52.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Ustavotvornom skupštinom,
Mariofil Ljubić, v. r.